

Sum frá leið kom hann í samband við „katolíkkarar“, ívaleynt teir prestar, sum starvaðust í kirkjunni. Teir finga at vita, at Janus var hugtikin av tignini í messuni, og at hann skilti latín. Endin var, at teir bjóðu honum at fara at vitja eitt kleystur. Tað er ikki gjørligt í dag at vátta ella avsanna hesa meting.

Í Viljorms fótaspurum

Umframt hetta kann ein hugsa sær, at ein so rokutur maður sum Janus viðhvørt má hava havt brúk fyri friði og kontemplatión, og at Averbode sostatt hevur stillað sama tórv sum hansara tilkinn Bornholmsferðir.

Til seinast kunnu vit nevna tann hug til ævintýr og sjálvpallseting, sum eyðkendi skaldið. Var tað ikki náttúrligt, at tann maður, sum „svam á land“ í Skagen í 1921, seinni fór „í flogfari høgt móti ský“ at vitja eitt kleystur í Flandria? Hevði ikki Viljorm Kornus, hetjan í einum av kvæðunum hjá langabba hansara, troystur av lívsins harða stríði, við gránandi skalla, gjørt tað sama? Og er tað ikki hugsandi, at Viljorms gitnu orð onkuntíð hava runnið fram fyrri Janus, nú skaldið fór sína pilagrimferð:

Tung man vera sorgin tann, sum ofta hjartað bindur, eg gangi meg í klostrið inn at bota mínar syndir.

Janus fór tann 14. september 1932 við einum gulum bussi frá Hotel d'Angleterre út í Kastrup. Flogfarið fleyg klokkan niggju. Tað var eitt Fokker F. VII-flogfar, bygt í Amsterdam. Maskinan var ein enskur 440 Bristol Jupiter-motorur. Flogfarið, sum var millum tey mest framkomnu tá á døgum, fleyg 160 km um tíman. Í tí rúmtúst 8 ferðafólk.

Í Rathauskeller

Klokkan trý korter til ellivu

var flogfarið í Hamburg. Janus fór við bili inn í býin og hevði nú allan dagin fyrri sær. Hann vitjaði ymisk søvn og var eisini í tí tiltikna Hagenbeckdýragarðinum. Um 6-7 tíðina um kvöldið fór hann inn í Rathauskeller, har hann bað um Erbacher von Hühnerfeld - „drúvu-drykk frá Mosel og Rín“ - og seinni Hochheimer og Rüdesheimer.

Janus drakk sær eina stíva kenning og sá miklar yvirsjónir. Samstundis hoyrði hann eitt orkestur spæla Schubert („Leise flichen meine Lieder“), Beethoven (9. symfoni) og Schumann („Die beiden Grenadiere“). Klokkan hálgum tólv koyrði hann til Hamburger Hauptbahnhof. Á midnátt fór hann við náttartokinum fyrst til Köln og síðani til Bruxelles. Ferðin tók 14 tímar. Janus var sostatt í Bruxelles klokkan 2 seinnapartin dagin eftir.

Í Bruxelles stóðaði Janus „eina tíð“. Hann hugdi har at listarverkum og søguligum minnismerkjum og hefti seg m.a. við ein minnisvarð-a yvir Edith Cavell, ta ensku sjúkrasystrina, sum arbeiddi í Reyða Krossi undir 1. heimsbardaga og varð dæmd til deyða og avrættað í 1915 av týskinum.

Tær 12 sandflundrunar

Í fyrilestrinum „Ferð mín til Belgia“ fáa vit ein hóp at vita um, hvat Janus kann hava hugsað á ferðini. Sumt av hesum er skoytt upp í seinni og kann vera skaldskapur. Sum heild er hesin fyrilestur ein heldur enn ikki „kreativ“ ferðafrásøgn, við einum hópi av speirekandi viðmerkingum um føroyskar politikarar og vinnulívsmenn, teirra millum Poul Juel Djurhuus, Poul Niclasen og Rikard Long.

Janusar frásøgn bendir ikki á, at tað var ein eyðmjúkur pilagrimur, fúsar at geva seg inn undir „ecclesia

milicans“, sum fleyg suður eftir móti tí gamla nortbertska kleystrinum:

Mær er hyggjandi út gjøgnum vindeygad, og eg má undrast á, at eg als ikki kenni meg svimblast. Blátt og bjart liggur havið undir okkum, og aftur má eg undrast, eg siggi gjølla havbotnin. Og eftir tí ljósagrøna sandbotni siggi eg týðuliga 12 sandflundrur fara avstað - í svínafylking. Á odda tvær, so fyra, síðst seks. Mangt lögdi fer gjøgnum mansins heila. Hvar ætla sær hesar sandflundrur? Á veljarafund kanska? Ella í hernað? Ella at lurtu eftir onkrari yvirsandflundru, ið heldur seg hava skil á, hvussu tann skapningur, ið rópast menniskjan, hevur innrættað í einum veldigum landi, ið liggur høgt, høgt, ófatandi høgt yvir havsbotninum, og hvar allar hesar sandflundrur skulu liva teirra lív aftaná deyðan, í innarlígu sambandi við, ja sum partur av tí guddommiliga menniskja. Soleiðis kanska prædika slíkar yvirsandflundrur í sandflundruverðini um lívið aftaná deyðan, sum erkibispar, bispar, próstar, prestar, missionerar og frelst leikfólk prædika millum menniskjuni um lívið aftaná deyðan.

Hesir tankar fáa Janus at bresta í ein dundrandi skellilátur. Janus, Janus, rópti eg innantanna á meg sjálvan. Tað er sanniliga uppá tíðina, at tú fært í klostur at betra tína sál“.

Brævið til Mariu

Í síni frágreiðing stóðgar Janus - sær sjálvum líkur - tá hann kemur til tað mest áhugaverða, sjálvt kleystrið Averbode. Men í einum brævi til Mariu Mikkelsen, dagfest 28. sept. 1932, fáa vit eina mynd av kleysturtilveruni, soleiðis sum Janus upplivdi hana:

Gestahúsin í Averbode. Her búði Janus september-oktober í 1932

Dear Mary Ann!
14/9 1932 klokkan 9 fór ein flúgvumaskina frá Kastrup Lufthavn til Hamburg. Í hesi maskinu sat ein týskari, ein danskari og sum der dritte im Bunde tín Janus. Eg hoyri teg longu siga: Halt kjaft.

Vit komu í øllum góðum til Hamburg 10.55 sama dag sjálvsagt, altsó knappar 2 tímar aftaná.

Eg skal ikki møða teg við inntrykkum frá luftferðini. Tó eitt skal sigast: Vit flugu í 1700 metra hædd, og høddani sá jørðin út sum eitt landkort við smáum kort-húsum ið tyrtust um eitt sum var eitt lítið sindur størri (ráðhus ella kirkja). Men vit flugu gjøgnum skýggjalond - sølverne orgier - skýggjalond - rustreyðar oyður við myrkabláum gjáum. Motorarnir ýldu

sum Leviathan og maskinan stundi og tveittit sum bátur í ringum sjógv. Ein stór stund. Frá Hamburg á nátt til Brussel (14 tímar).

Nú dvøljist eg her í tí gamla gitna kloystrinum Averbode við teirri undurføgru kloysturkirkju. Her gangi eg til ottesang, fromessu og vespermessu hvønn dag og gleði meg yvir vakurleikan í teirri kathólsku gudstænastuni og gregorianska kirkjusangin.

Lívið her er eftir einum snóri. Kl 9 í song. Kl 7 upp. Kosturin spartanskur, men reellur. Einku tubbak, einki alkohol. Kring kloystrið alstórar furuskógir. Stílli, friður, tranquillit.

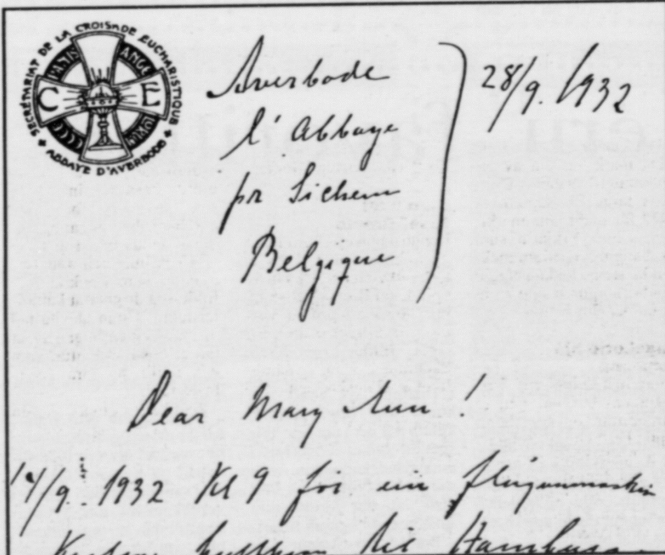
Málið: flamsk ella fransk. Ein gamalur franskur abbas ið dvøldist her 4 dagar fyrri at studera í Bibliotekinum her segði við meg tá hann segði farvæl:

Allar góðar gávur koma frá gudi, Horats helt tó tær komu frá Juppiter. Men Juppiter var tá tað sama sum gud. - Eg vil altíð vera tygum takksamur fyrri tann vakurleika tygum lótu meg hoyra, tá ið tygum fluttu fram latínsk og gresk hexametúr og ikki minnst tá tygum fluttu fram ørindi á tygara fedranna máli, cette langage d'océan et des montagnes. Eg vil altíð biðja fyrri tygum.

Ein slík stund, o Mary Ann, goymist so sum gimsteinsprýðir goymast. Nú skal endast, klokkurnar ringja til vespermessu. Og eg sendi tær míni bestu ynskir um heilsu og ljóssýn.

Vinsamligast
Janus

Sankta Maria av
Averbode

Janus skrivaði til vinkonu sína Mariu Mikkelsen tann 29. september 1932